

Doortje 2370, de algemeen kampioene roodbont, is weer in Drenthe.

Bij de familie Veneklaas Slots maakt ze deel uit van het veelkleurige

koppel dat de laatste jaren behoorlijk in omvang groeit. Fokkerij is

mooi, maar voor de toekomst weegt bedrijfsuitbreiding zwaar mee.

Vanmorgen fietste ik langs het weiland en toen ik daar onze kampioene in het koppel zag lopen, moest ik mezelf gewoon even knijpen.' Deze uitspraak van Wim Veneklaas Slots geeft zijn trotse gevoel misschien wel het beste weer. Met de Nationale Rundvee Manifestatie net achter de rug zitten Wim (52), Willemien (52) en Jorrit (24) Veneklaas Slots nog steeds wat ongelovig aan de keukentafel. Hun koe, BevNickdochter Doortje 2370, werd op de eerste vrijdag van juli kampioene bij de oudere koeien. De ultieme bekroning van haar klasse volgde zaterdag: Doortje werd door het publiek als algemeen kampioene roodbont aangewezen. 'Toen Doortje 2094 in 1996 jeugdkampioene werd vertelde Wijnand Pon me dat ik volop moest genieten, want een NRM-kampioene fok je normaal maar één keer', stelt Wim. Zijn opvolger Jorrit (24) vult aan: 'Dat was toch een geweldig moment, tot afgelopen vrijdag praatten we daar nog vaak over. En nu hebben we zelfs een algemeen kampioene.'

De Doortjes, het is een veel voorkomende familie in de stal in het Drentse Zeijerveld. De Skywarddochter die acht jaar geleden de kampioenstitel bij de jeugdklasse in de wacht sleepte stamt direct af van stammoeder Doortje 2. Zij is de Triple Threatdochter uit een Juliusmoeder waar ongeveer dertig procent van de veestapel door verschillende bloedlijnen mee verbonden is. 'In 1982 zijn we met het gebruik van Triple Threat pas aan de huidige veestapel gaan bouwen. Bij ons ontbreekt het fundament, die families die generaties lang op het bedrijf voorkomen', meent Wim. Volgens Jorrit geeft het ontbreken van diepe familielijnen een extra risico aan de fokkerij: 'Wij kunnen echt geen verkeerde stier gebruiken, dan ben je onmiddellijk terug bij af.'

Eiwit onderstreept

Evenals bij de jeugdkampioene in 1996 stroomt ook bij de huidige algemeen kampioene het bloed van Doortje 2, in dit geval als overgrootmoeder, door de aderen. Doortje 2370 – nu nog 91 punten – bracht op haar beurt Tuliptelg Doortje 2549 mee

naar de NRM 2004. Deze eindigde op de zevende plaats in de rubriek bij de oudere koeien. 'De Tulip blijft een jeugdige uitstraling houden. Om mee in de ring te lopen is het een nare koe. Ze heeft veel karakter, maar dan op de verkeerde manier', stelt Jorrit. Over de productie van deze 88-puntenkoe is hij goed te spreken. De huidige lijst is voorspeld op 10.541 kg melk met

Willemien, Jorrit en Wim Veneklaas Slots: 'Wij kunnen echt geen verkeerde stier gebruiken, dan ben je onmiddellijk terug bij af'

4,74 % vet en 3,90 % eiwit. 'Dat eiwitpercentage mag je wel onderstrepen', benadrukt Wim Veneklaas Slots. Dat geldt ook voor de voorspelde productie van Doortje 2370: 11.550 kg melk, 4,13 % vet, 3,87 % eiwit. Wanneer Jorrit de lijst van de derde NRM-gangster, Jeromdochter Trijntje

2754, opsomt, een niet onverdienstelijke productie van 9568 kg melk met 3,95 % vet en 3,30 % eiwit, komt Wim terug op zijn eerdere opmerking: 'Ook daar mag onder het eiwit een streepje, maar dan juist als verbeterpunt.'

Het rollend jaargemiddelde van de jongste melkcontrole toont op basis van 135 koeien en een gemiddelde leeftijd van vier jaar en negen maanden 8932 kg melk met 4,48 % vet en 3,63 % eiwit. 'En dat eiwitgehalte, daar moeten we aan vasthouden', vindt Wim. Over het productieniveau valt niet te twisten volgens vader en zoon. 'Voor het voerhek ligt een rantsoen voor 33 liter en ook met weinig krachtvoer moeten de koeien meer kunnen produceren dan ze nu doen', verduidelijkt Jorrit. 'Maar met

het vele gebruik van B.C. Topper, BevNick en Stadel krijg je nu eenmaal niet veel melk onder de koeien. Eigenlijk fok je de tank leeg. We moeten ons meer richten op stieren die de productie verhogen.'

Kleurrijke veestapel

Bij de omschrijving van het fokdoel benadrukt Jorrit de noodzaak van voldoende breedte, diepte en lengte in de koeien. 'Vooral de breedte moet je als roodbontfokker niet verloochenen, anders krijgen wij straks het probleem dat de zwartbonten twee jaar geleden hadden. En zorgen dat je het eiwitgehalte hoger houdt dan bij de zwartbonten. Dat is het visitekaartje voor de roden.'

De familie draagt haar voorkeur voor rood-

bont veelvuldig uit, maar een blik in de stal laat zien dat uitstapjes naar zwartbont en zelfs naar andere rassen geen uitzondering zijn. Zowel bij de melkkoeien als bij de kalveren lopen dieren waarvan de kleur hun Brown-Swissafkomst verradert. Een enkele witte kop laat het gebruik van Montbéliar-desperma zien. 'De eerste Montbéliarde was zo goed dat we verwachtten dat ze allemaal zo zouden zijn. Later bleek dat ze in productie niet mee kunnen komen met de rest', zegt Jorrit. Het tegengestelde gold voor Brown Swiss. Dit ras heeft al lange tijd invloed in het koppel. De eerste Brown-Swisskalveren werden in 1989 geboren. Een keuze die destijds werd veroorzaakt door het minder goede aanbod van roodbonte stieren op de kaart. Vier Brown-Swisskoeien bereikten de honderdtonnerstatus, waarvan één de tienduizend kg-vet- en eiwitgrens passeerde. 'We gebruiken nog steeds Brown-Swiss-sperma. De kruislingen zijn goed van productie, stabiel in vet en heel best in eiwit', vertelt Wim. Terwijl de familie bij het jongvee staat wordt ieder dier aangewezen waarna een bespreking van de afstamming volgt. Dochters van Kian, Lightning, Konvoy, Faber en een enkel kalf van BevNick passeren de revue. Uit de stierkeuze blijkt dat de wens voor productievriendelijke dieren niet ten koste mag gaan van het exterieur.

Hoewel het hart vol is van fokkerij, blijft het gesprek steeds weer een weg vinden naar die economische manier van boeren die de familie nastreeft. 'We hebben de koeien natuurlijk niet voor de hobby', stelt Wim Veneklaas Slots nuchter. 'Jorrit is nu boer en hij wil vooral groeien met het bedrijf. Wij staan daar helemaal achter, maar vooral dan blijft het belangrijk om telkens weer vijf tot tien jaar vooruit te kijken.' De groei heeft de laatste jaren geleidelijk doorgezet, met een flinke spurt in het afgelopen jaar toen de uitbreiding van de ligboxenstal en de bouw van een 2x14-rapid exit-melkstal gerealiseerd zijn. Het koppel bestaat inmiddels uit 145 stuks melkvee. De teller voor quotum staat op 1,4 miljoen kg melk. Jorrit: 'We willen met onze eigen aanfok doorgroeien naar ongeveer 180 melkkoeien. Dat is een bedrijfsomvang waarbij we met één volledige arbeidskracht extra het werk rond kunnen zetten. En of dat een vaste arbeidskracht of inhuurkrachten moeten zijn, daar ben ik nog niet helemaal uit. Vast staat dat iemand die hier werkt wel gek met de koeien moet zijn.'

Christel van Raay

Kampioene in het koppel

Wim Veneklaas Slots: 'Een NRM-kampioene fok je normaal maar één keer'

Tulipdochter Doortje 2549 met haar kampioensmoeder Doortje 2370 (v. BevNick)